PARLAMENT EUROPEJSKI 2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

9.3.2012 B7-0150/2012

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w odpowiedzi na pytanie wymagające odpowiedzi ustnej
B7-0106/2012

uwzględniając art. 115 ust. 5 Regulaminu,

w sprawie szkoleń dla pracowników wymiaru sprawiedliwości
(2012/2575(RSP))

Klaus-Heiner Lehne
w imieniu Komisji Prawnej
Juan Fernando López Aguilar
w imieniu Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

B7-0150/2012

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie szkoleń dla pracowników wymiaru sprawiedliwości (2012/2575(RSP))

Parlament Europejski,

– uwzględniając art. 81 i 82 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, które przewidują przyjmowanie w zwykłej procedurze prawodawczej środków mających na celu zapewnienie „wspierania szkolenia sędziów i innych pracowników wymiaru sprawiedliwości”,

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 września 1991 r. w sprawie ustanowienia Akademii Prawa Europejskiego[1], swoje stanowisko z dnia 24 września 2002 r. w sprawie w sprawie przyjęcia decyzji Rady dotyczącej ustanowienia europejskiej sieci szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości[2] i swoją rezolucję z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie roli sędziego krajowego w europejskim systemie wymiaru sprawiedliwości[3] oraz swoje zalecenie dla Rady z dnia 7 maja 2009 r. w sprawie rozwoju obszaru sprawiedliwości UE w sprawach karnych[4],

– uwzględniając komunikat Komisji w sprawie planu działań służącego realizacji programu sztokholmskiego[5],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie programu sztokholmskiego[6],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 czerwca 2010 r. w sprawie w sprawie szkoleń dla pracowników wymiaru sprawiedliwości[7],

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 13 września 2011 r. zatytułowany „Budowanie zaufania do europejskiego wymiaru sprawiedliwości. Nowy wymiar europejskiego szkolenia dla pracowników wymiaru sprawiedliwości”[8],

– uwzględniając projekt pilotażowy w zakresie szkoleń dla pracowników wymiaru sprawiedliwości, zaproponowany przez Parlament w 2011 r.,

– uwzględniając badanie porównawcze dotyczące szkoleń dla pracowników wymiaru sprawiedliwości w państwach członkowskich, którego wykonanie Parlament zlecił Akademii Prawa Europejskiego przy współpracy z Europejską Siecią Szkolenia Kadr

[1] Dz.U. C 267 z 14.10.1991, s. 33.
[2] Dz.U. C 273 E z 14.11.2003, s. 99.
[3] Teksty przyjęte, P6_TA(2008)0352.
[4] Teksty przyjęte, P6_TA(2009)0386.
[5] COM(2010)0171 final.
[6] P7_TA-PROV(2009)0090.
[7] P7_TA(2010)0242.
[8] COM(2011)0551 final.

Wymiaru Sprawiedliwości (EJTN)[1],

– uwzględniając art. 115 ust. 5 oraz art. 110 ust. 2 Regulaminu,

A. mając na uwadze, że w wyżej wymienionym badaniu podsumowano działalność prowadzoną w tej dziedzinie przez krajowe uczelnie kształcące sędziów, w tym rodzaj oferowanego szkolenia, odpowiednie warunki i środki budżetowe, również w celu określenia potrzeb i wysunięcia propozycji usprawnień oraz najlepszych praktyk; mając na uwadze, że opracowanie to zawiera wyniki dogłębnego sondażu przeprowadzonego w państwach członkowskich wśród ponad 6000 sędziów i prokuratorów, w którym to sondażu skoncentrowano się na ich doświadczeniach pod względem szkolenia z zakresu prawa UE, a także na propozycjach usprawnień;

B. mając na uwadze, że szkolenie dla pracowników wymiaru sprawiedliwości powinno właściwie nosić miano „studiów sądowych", tak aby odzwierciedlić szczególny charakter ustawicznego rozwoju intelektualnego, jaki towarzyszy ich pracy, a także by odzwierciedlić fakt, że najlepszymi wykładowcami w tej dziedzinie są sami sędziowie;

C. mając na uwadze, że na chwilę obecną oferta szkoleń daleka jest realizacji zamierzeń Komisji, zgodnie z którymi połowa prawników UE powinna mieć do niej dostęp;

D. mając na uwadze, do najczęstszych przyczyn względnie niskiego poziomu uczestnictwa w szkoleniach z zakresu prawa UE (53%, z czego tylko jedna trzecia w ciągu ostatnich trzech lat) respondenci zaliczają: bariery językowe, brak aktualnych informacji na temat istniejących programów, fakt, iż programy nie zawsze są dopasowane do potrzeb sędziów, a także duże obciążenie pracą sędziów oraz brak odpowiedniego finansowania;

E. mając na uwadze, że w czasie obecnych ograniczeń finansowych rozsądne jest (także z budżetowego punktu widzenia) korzystanie z istniejących już instytucji, szczególnie z krajowych placówek kształcenia sądowego, a także uniwersytetów i organizacji zawodowych, jeśli chodzi o aspekty „prawa krajowego" w kształtowaniu europejskiej kultury sądowniczej; mając na uwadze, że pozwoli to określić najlepsze praktyki w państwach członkowskich, a następnie wypromować je i rozpowszechnić w całej UE; mając na uwadze, Akademia Prawa Europejskiego (ERA) powinna nadal odgrywać swoją rolę w zakresie prawa UE;

F. mając na uwadze, że − jak już podkreślił Parlament − europejska przestrzeń sądowa musi się opierać na wspólnej europejskiej kulturze sądowniczej wśród prawników, sędziów i prokuratorów, zasadzającej się nie tylko na prawie Unii, lecz rozwijanej w oparciu o wzajemne poznanie i zrozumienie krajowych systemów sądownictwa, gruntowną modernizację uniwersyteckich programów nauczania, wymiany, wizyty studyjne i wspólne szkolenia przy aktywnym wsparciu ze strony Akademii Prawa Europejskiego, Europejskiej Sieci szkolenia Kadr Wymiaru Sprawiedliwości oraz europejskiego Instytutu Prawa;

G. mając na uwadze, że szkoleniu pracowników wymiaru sprawiedliwości towarzyszyć powinna debata na temat tradycyjnej roli sądownictwa i jego modernizacji, a także debata

[1] http://www.europarl.europa.eu/delegations/en/studiesdownload.html?languageDocument=EN&file=60091

nad tym, jak zwiększyć jego dostępność i poszerzyć jego horyzonty; mając na uwadze, że wiąże się to także z organizacją kursów językowych oraz propagowaniem studiów prawa porównawczego i międzynarodowego;

H. mając na uwadze, że wśród sędziów należy wypracować także wspólna kulturę sądowniczą − wykorzystując Kartę praw podstawowych, prace działającej przy Radzie Europy Komisji Weneckiej, itd. − tak aby promować podstawowe wartości w zawodach prawniczych poprzez omawianie i rozpowszechnianie wspólnej etyki zawodowej, praworządności oraz wspólnych zasad powoływania i wyboru sędziów, oraz aby uniknąć upolitycznienia wymiaru sprawiedliwości, promując tym samym wzajemne zaufanie, niezbędne do urzeczywistnienia wspólnego obszaru sądowego;

I. mając na uwadze, że należy utworzyć sieci pomiędzy sędziami wywodzącymi się z różnych kultur oraz poprawić koordynację istniejących już sieci celem utworzenia „kręgów spójności”; mając na uwadze, że aby to osiągnąć nie wystarczy sama komunikacja elektroniczna i że potrzebne są fora, podczas których sędziowie będą mogli nawiązać ze sobą kontakt; mając na uwadze, że należy też zaangażować sędziów z sądów w Luksemburgu i Strasburgu;

J. mając na uwadze, że studia sądowe nie mogą ograniczać się jedynie do prawa materialnego i prawa procesowego; mając na uwadze, że sędziowie potrzebują szkoleń związanych z ich działalnością i „warsztatem sędziego”;

1. uważa − podtrzymując jednocześnie opinię, że bezpośrednie kontakty są najlepszym rozwiązaniem − że w związku z przeszkodami finansowymi oraz odpowiedziami udzielonymi przez sędziów w sondażu, organizacja szkoleń oraz porad mogłyby się odbywać przez internet (wideokonferencje, kursy online, przesył strumieniowy), a także za pomocą wymiany; odnotowuje, że sędziowie domagają się dalszej oceny programów szkoleń oraz dostosowywania ich do swoich potrzeb, jednocześnie opowiadając się raczej za interaktywną formą szkoleń, podczas których będą mogli wymieniać się doświadczeniami i omawiać przypadki, niż za klasyczną formą szkolenia (z góry na dół);

2. uważa, że kolejnym celem byłoby koordynowanie szkoleń zapewnianych przez istniejące już placówki szkolenia sądowego, a także ułatwianie i promowanie dialogu i kontaktów zawodowych;

3. zauważa, że duże znaczenie mają szkolenia wielojęzyczne, ponieważ − jak wykazują badania − jedynie stosunkowo niewielka liczba sędziów mówi w obcym języku na tyle dobrze, by aktywnie uczestniczyć w szkoleniach dla pracowników wymiaru sprawiedliwości w innych państwach członkowskich;

4. wyraża opinię, że jedynym sposobem na rozwiązania problemów (koszty, kursy językowe, opłacalność) jest wykorzystanie nowoczesnej technologii oraz finansowanie tworzenia aplikacji na liniach ITunes U firmy Apple; takie aplikacje, opracowywane przez krajowe szkoły, Akademię Prawa Europejskiego, uniwersytety i inne centra szkoleniowe, mogłyby składać się z kursów szkoleniowych i zawierać materiały wideo, w tym kursy językowe (ze szczególnym naciskiem na terminologie prawniczą), a także informacje na temat krajowych systemów prawnych, szczególnych procedur prawnych, itd.; sędziowie mieliby darmowy dostęp do takich aplikacji;

5. uważa, że owocny udział w takich kursach mógłby stanowić furkę do uczestnictwa w programie Erasmus dla sędziów i w kursach szkoleniowych zagranicą;

6. proponuje, aby takie „aplikacje” były również dostępne za skromną opłatą dla przedstawicieli zawodów prawniczych, organizacji zawodowych, naukowców i studentów prawa oraz aby ich opracowanie i produkcja przyczyniły się przy niewielkim nakładzie do delikatnego pobudzenia gospodarki i zatrudnienia;

7. uważa, że projekt pilotażowy przedstawiony przez Luigiego Berlinguera i Erminię Mazzoni, którego realizację zaplanowano na rok 2012, powinien mieć przede wszystkim na celu ustalenie i rozpowszechnienie najlepszych praktyk w zakresie organizowania dostępu do prawa UE oraz odpowiednich szkoleń w ramach krajowych systemów sądownictwa i placówek szkoleniowych; jest np. zdania, że UE powinna zachęcać państwa członkowskie do brania przykładu ze skutecznych instytucji, takich jak koordynatorzy ds. prawa UE, którzy działają we Włoszech i w Holandii w ramach krajowej struktury sądownictwa, oraz promować szkolenie takich koordynatorów i w inny sposób ułatwiać im pracę na szczeblu UE;

8. jest zdania, że projekt pilotażowy powinien obejmować utworzenie grupy roboczej składającej się z krajowych i europejskich placówek kształcenia sądowego oraz podmiotów „pozasądowych”, których zadaniem będzie określenie bloków tematycznych dotyczących kwestii związanych z prawem UE, które wydają się najistotniejsze z punktu widzenia codziennej praktyki sądowniczej zarówno w dziedzinie spraw „praktycznych” (jak złożyć wniosek w trybie prejudycjalnym, jak korzystać z baz danych dotyczących prawa UE itp.), jak i spraw merytorycznych;

9. proponuje, aby w ramach projektu pilotażowego zapewnić koordynację a) wymiany porad i wiedzy na temat poszczególnych systemów prawnych między placówkami kształcenia sądowego, w oparciu o istniejące sieci i zasoby, oraz b) formalnego szkolenia i zapoznania z systemami prawnymi innych krajów;

10. proponuje na koniec, by Komisja organizowała co rok forum, na którym sędziowie z różnorodnym doświadczeniem w tych dziedzinach prawa, w których często ma się do czynienia z kwestiami wewnętrznymi i transgranicznymi, mogliby prowadzić dyskusje na temat najnowszych kwestii budzących kontrowersje lub trudności prawne, w celu sprzyjania dyskusji, nawiązywania kontaktów, tworzenia kanałów komunikacji oraz budowania wzajemnego zaufania i zrozumienia; uważa, że takie forum stworzyłoby również okazję właściwym organom, placówkom szkoleniowym i ekspertom, w tym uczelniom wyższym i organizacjom zawodowym, do omawiania polityki w zakresie szkolenia pracowników wymiaru sprawiedliwości i przyszłości edukacji prawniczej w Europie;

11. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji.